

CSANÁDY JÁNOS:

KÖSZÖNTÉS

Allamférfiak és tudósok,
munkások és technikusok
köszöntik a derűs magasság
kék tavaszából földre pattant

embert, ki a jövő tüzét
új Prometheusként lehozta:
ki átlépte a küszöböt, mely
utat nyitott a csillagokba!

Allamférfiak és tudósok,
munkások és technikusok,
felétek száll most a köszöntés, —
kik ezer kézzel markoltátok

össze az emberi kultúrát,
s felraktátok e roppant gúlát,
melynek hegyére végre felszállt
az első szempár, s kitekintett

kozmosz nagysága felé
az első emberi tekintet — !
Mint a meghódított űr hőstét,
titeket éppúgy üdvözöllek:

az új emberé a dicsőség!

ITT, AZ ÓHAJTOTT FÉNY VÁROSÁBAN

Megettem a kenyeret, szalonnát,
mint őseim fekete rögön,
mint legénykorom asztagtövében,
itt, az óhajtott fény városában.
Mint álomból, mint a sarki éjnek
régén a nap — már elfeledten —
váratlan megfényesül, megéget:
már majd elfeledtem paraszt-voltom! —
pedig csak két láncszemünk szakadt ki
a kanászi, a földtúró sorból!
Első volt a sánta néptanító;

töröttlábú, bikakoponyájú
nagyapám, a másik: ki nagyapja
lesz majd remélhetőleg fiamnak.
A falutól, a föld közelétől,
izzó nyarak aranybuzatáblás,
kolbász-szívó, szalonnaolvasztó
sugarából egyik sem tudott ki-
szakadni, ottmaradt önvesztére,
néprezérnek (mint tizenkilencben
nagyapám, akit most megkövetve
el nem hallgathat a rossz szemérem!)
s botránykőnek (kinek életére
két háború, az alkoholtámor
nyomott késsel tetovált pecsétet).
Megezem a kenyeret, szalonnát,
évtizede már az ismeretlen
városoknak borzongó bazaltján
én is, mint őseim minden estén.
Fényes bárók üvegszikrázású
pultja után sötét ünneplőmet
levetve, fölgyűröm fehér ingem
ujját; lépek fekete rögökre
csillagfény-fonalán, alvajáró-
módra, — akaratlan, öntudatlan
rágom, szívom életadó nedvét
éhen is álomban öntudatlan.

MÖGÖTTEM AZ EGÉSZSÉGES MEZŐ

Gondolkodom s kézből kontrázom a
döngrovás vető nyugati idegbajt;
a világ megbetegedett felén
mélyre ásott a gyilkos zavara,
oly mélyre, hogy már pusztá életét
megmenteni, — s a világ rossz felét —
táborokba gyűl az emberiség!
Gondolkodom. Nap süt rám, fényező.
Mögöttem: az egészséges mező,
s mint égő példa, életem csodája!
Kezem megtanult fát hasítani,
s tudom, mi Sophokles tragédiája!
Tudástól tudásig mily hosszú út;
néhány év fog át itt évezredet, —
s míg agyam átszárnyalt az ég alatt,
repülők szállottak fejem felett,

villantak, mint a gyors gondolatok:
a villámgyors század fia vagyok!
Gondolkodom: mikor építi meg
az emberiség azt az űrhajót,
melybe sűrítve vulkánok zenéje!
a Föld magvának fortyant ereje,
minden ásvány és hasadóanyag,
mi búvik még a rétegek alatt!
Palai közt egész föld ereje
új, soha nem látott energia —
koncentráció biztos tanyája lenne,
és fedélzetén az Emberiséggel
kirepülne a vérfoltos Tejút
mezőiről — állati kezdetének
leküzdhetetlen hagyományait
a véres-indulatú földön visszahagyva. —
mindenségnek fesztítve szárnyait
szebb szigetekre szállna e hajó —
magával vive innen, ami jó!

IVÁNYI ÖDÖN: VÁZLAT